

Дзвінскі ўзгорак

Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №6 (6)
ТРАВЕНЬ 2014 ГОДА

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ТОРМАЗ — НЯЯКАСНЫЯ КАРМЫ І НІЗКАЯ ПАДРЫХТОЎКА КАДРАЎ

Няякасныя корму і нізкая прафесійная падрыхтоўка кадраў не дазваляюць Віцебскай вобласці дамагацца добрых эканамічных паказчыкаў у жывёлагадоўлі. Пра гэта заявіў сёння ў Віцебску міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід Заяц, які прыняў удзел у працы абласнога семінара па пытаннях нарыхтоўкі кармоў 23-га траўня.

Міністр падкрэсліў, што ад поспеху ў нарыхтоўцы кармоў залежыць далейшае развіццёгаліныжывёлагадоўлі,якаяўсваю чаргу адыгрывае вызначальную ролю ў эканоміцы развіцця сельскай гаспадаркі. "Напярэдадні корманарыхтоўкі мы праводзім вучобу кадраў, своеасаблівую працу над памылкамі, каб не паўтарыць іх зноў", - сказаў Леанід Заяц, падкрэсліўшы, што ў рэгіёне за апошнія гады вельмі шмат зроблена. Праведзена мадэрнізацыя сотняў сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, набылі новае аблічча фермы, палепшаная база грамадскай жывёлагадоўлі." На гэтай базе можна мецьбольш важкія паказчыкі і ісці наперад. На жаль, галоўнай перашкодай у правядзенні далейшай мадэрнізацыі з'яўляецца адсутнасць фінансавых сродкаў. А адсутнічаюць яны таму, што няма таварнай масы, няма аб'ёмаў вытворчасці. І галоўная прычына такой сітуацыі - няякасныя кармы і нізкая прафесійная падрыхтоўка кадраў", - рэзюмаваў міністр і дадаў, што трэба паўсюдна пераходзіць на новыя тэхналогіі, якія характэрныя для перадавых гаспадарак рэспублікі і даўно на ўзбраенні еўрапейскіх дзяржаў. З іх дапамогай яны дэманструюць высокія паказчыкі развіцця малочнай жывёлагадоўлі.

Па словах міністра, спецыялістам неабходна асвяжыць у памяці тэхналагічныя падыходы і на практыцы рэалізоўваць свае веды. Дакладнае выкананне тэхналогіі павінна быць догмай і заканамернасцю для ўсіх гаспадарак вобласці. "Кожны - ад радавога працаўніка да кіраўніка раёна - павінен пранікнуцца сур'ёзнай адказнасцю за лёс свайго прадпрыемства і за развіццё адміністрацыйна - тэрытарыяльнай адзінкі ў цэлым", - перакананы Леанід Заяц. Ён падкрэсліў, што корманарыхтоўку неабходна правесці ў аптымальныя тэрміныз максімальнай клопатамабякасці. Толькі ў гэтым выпадку можна разлічваць на станоўчы вынік. "Усё недаборы цялятаў, усё непрадуктыўная пагалоўе - гэта следства недастатковай работы кадраў усіх узроўняў . Усе хібы, недахопы, якія выяўлены ў выніку праверак, - гэта вынік нашай недастатковай работы ў кіраванні і арганізацыі вытворчасці. Па Віцебскай вобласці гэта выліваецца ў Br 2,5 трлн страт", - падкрэсліў міністр.

У пацверджанне ўсяго сказанага ён прывёў адзін яркі прыклад. "Як толькі статак перайшоў на шматгадовыя травы, так мы атрымалі ўсплёск малака менавіта ў Віцебскай вобласці. Нават тая карова, якая ўчора ў памяшканні была непрадуктыўнай, сёння дэманструе нядрэнныя вынікі, - адзначыў Леанід Заяц. - Калі мы не хочам паўтараць сваіх памылак і не жадаем набіваць шышкі на адным і тым жа месцы, неабходна карэнным чынам памяняць сваю свядомасць. Тым больш што практычна ў кожным раёне ёсць прыклады эфектыўнай работы гаспадарак. У іх якасныя корму, ёсць прадукцыя, ёсць фінансы. Што перашкаджае іншым? На гэтае пытанне павінен адказаць кожны".

Алена Ціханава
БелТА

Чытайце сайт Віцебскага раёна: http://vicebskreg.by

ЭКАНОМІКА

СТРАТНЫЯ 17% СЕЛЬГАСАРГАНІЗАЦЫЙ

Па выніках работы аграрнай галіны ў 2013 годзе Віцебская вобласць адзіная ў рэспубліцы атрымала стратыад рэалізацыі прадукцыі ў памеры Br45, 8 млрд. Пра гэта паведаміў на нарадзе ў Талачынскім райвыканкаме па праблемных пытаннях у АПК Віцебскай вобласці прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч.

Па сістэме Мінсельгасхарча 208 арганізацый рэгіёну, або каля 86 %, спрацавалі з рэнтабельнасцю продажаў менш за 5%, у тым ліку 103 арганізацыі атрымалі страту ад рэалізацыі прадукцыі. Па канчатковым фінансавым выніку з улікам дзяржпадтрымкі стратная 41 арганізацыя, або 17% сельгасарганізацый Віцебскай вобласці. Сума атрыманых стратаў Br342 млрд. "І замест таго, каб гэтыя сродкі ўкласці ў сацыяльна-эканамічнае развіццё рэгіёну, бюджэту давялося расплачвацца за чыю-то безгаспадарчасць і хібы ў працы", - заўважыў прэм'ер-міністр.

У першым квартале бягучага года фінансавая сітуацыя ў рэгіёне па параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года пагоршылася. Перш за ўсё гэта тычыцца прыросту фінансавых абавязацельстваў да 1 студзеня 2013 на 43% пры 39% па рэспубліцы. З рэнтабельнасцю менш за 5% спрацавалі 208 арганізацый (86 %), у тым ліку страты ад рэалізацыі атрымала 91 арганізацыя, або 38%.

Кіраўнік урада звярнуў увагу кіраўніцтва вобласці на працу кадраў у арганізацыях, якія маюць роўныя прыродна - кліматычныя і эканамічныя ўмовы гаспадарання, але пры гэтым якія паказваюць зусім розныя паказчыкі эканамічнай эфектыўнасці. "Гэта не зусім правільная палітыка, калі за кошт добра працуючых арганізацый ідзе пераразмеркаванне прыбытку, што спараджае ўтрыманства у дрэннапрацуючых гаспадарак. Ад такой негатыўнай практыкі неабходна пазбаўляцца" , - падкрэсліў ён.

Прэм'ер -міністр адзначыў сур'ёзныя недахопы і хібы аграрыяў па выкарыстанні рэзерваў ў вытворчасці сельгаспрадукцыі, аднаўленні і племяннай працы ў жывёлагадоўлі, нарыхтоўцы кармоў. Паводле яго слоў, калі ў вобласці не будзе якасных кармоў, не будзе і малака, а значыць і грошай. Малако - адзін з самых ліквідных прадуктаў беларускіх аграрыяў. "Пэўныя цяжкасці звязаны з недаборам ў мінулым годзе ў рэгіёне збожжавых, таму ў бягучым годзе трэба папярэдзіць сітуацыю, значна павялічыць ураджайнасць", - запатрабаваў Міхаіл Мясніковіч.

Асаблівая ўвага была ўдзелена пытанню барацьбы з прыпіскамі . "Для нас галоўнае, пра гэта кажа і кіраўнік дзяржавы, не пагоня за высокімі "папяровымі" паказчыкамі, а каб у прадпрыемстваў былі сродкі на рахунку для ўласнага развіцця і выплаты годнай заработнай платы", - падкрэсліў прэм'ер.

Сяргей Кулягін
БелТА

АДУКАЦЫЯ

ПЕРШЫ ЛІЧБАВЫ МУЛЬТЫМЕДЫЙНЫ ПЛАНЕТАРЫЙ

Лічбавы мультымедыйны планетарый адкрыўся ў Ноўкінскай сярэдняй школе Віцебскага раёна, паведаміла карэспандэнту БелТА дырэктар установы адукацыі Вольга Трублоўская.

У ходзе рэалізацыі праграмы трансгранічнага супрацоўніцтва Латвіі, Літвы, Беларусі быў распрацаваны сумесны міжнародны праект "Пашырэнне патэнцыйных магчымасцяў у сферы адукацыі шляхам стварэння двухбаковай сеткі супрацоўніцтва "Земгале - Ноўка". Ён меркаваў закупку сучасных стэндаў і набыццё лічбавага мультымедыйнага планетарыя для абсталявання ў школе зорнай залы. Пад яго размяшчэнне была выдзелена надбудова чацвёртага паверха, выкананая ў форме купала.

На рэалізацыю праекта ў 2011 годзе школа атрымала грант ад Еўрасаюза. Памер замежнай бязвыплатнай дапамогі склаў 56 тыс. еўра. Партнёрамі выступілі аддзел адукацыі, спорту і турызму Віцебскага райвыканкама, Даўгаўпілскі краёвай савет.

Выкарыстанне пры навучанні новай сучаснай ўстаноўкі дасць магчымасць павысіць узровень адукацыйных паслуг, зацікавіць навучэнцаў старэйшых класаў у вывучэнні курса "Астраномія", ўцягнуць школьнікаў у навуковую дзейнасць. Акрамя таго, глядзець сферычныя фільмы пра космас, нябесных целах і сусвету змогуць навучэнцы іншых школ бліжэйшых раёнаў і абласнога цэнтра.

"Ноўкінская сярэдняя школа стала адзінай у Беларусі, дзе ўсталяваны падобны апарат, аналагічны ёсць толькі ў Мінскім планетарыі", - адзначыла Вольга Трублоўская.

Ноўкінская школа ўтворана ў 1894 годзе. У 1992 - м быў пабудаваны новы будынак, а ўстанова адукацыі рэарганізавана ў сярэднюю агульнаадукацыйную школу. У цяперашні час у ёй навучаецца каля 400 навучэнцаў. Калектыў пастаянна ўдзельнічае ў розных міжнародных праектах. Так, у 2011 годзе школа пры фінансавай падтрымцы праграмы Міністэрства замежных спраў Нідэрландаў МАТРА адкрыла уласны фітабар. Цяпер у ім у вольны ад заняткаў час школьнікі і педагогі праводзяць рэлаксацыйныя паўзы і ўжываюць вітамінізаваныя фітагарбаты.

С.Красоўскі

ПАЖАР

ГАРАЧЫЯ ДНІ ДЛЯ ВІЦЕБСКІХ АГНЯБОРЦАЎ

Апошнія дні красавіка выдалі не толькі тэмпературныя рэкорды, але апынуліся ў прамым сэнсе слова гарачымі для ратавальнікаў-пажарных Віцебскага РАНС. За тры дні яны чатыры разы «мачылі рукавы».

У АГ Задуброўе ў выніку пажару, які адбыўся як мяркуецца з прычыны кароткага замыкання ў сілавым шчыце ў доме, знішчаны дах, столевыя перакрыцці, маёмасць, сцены.

Такія страты нанёс агонь і ў вёсцы Асеткі. Праўда, тут ўзгаранне адбылося па прычыне занясення крыніцы запальвання неўсталяванай асобай. Падпал называюць папярэдняй прычынай пажару і ў дачным доме ў вёске Лятохі. Выпальванне сухой расліннасці невядомым прывяло да пашкоджання даху і сцен хлява ў вёсцы Гаравыя. І гэта пасля таго, як ратавальнікі папярэджвалі, што спальванне смецця на прысядзібных участках дапускаецца праводзіць пры слабым агні на пляцоўцы, акаймаванай вычышчанай ад расліннасці паласой шырынёй не менш за 25 см, размешчанай не бліжэй 15 м ад будынкаў і збудаванняў.

У сувязі з ростам пажараў на тэрыторыі раёна работнікі Віцебскага РАНС звяртаюць увагу жыхароў на неабходнасць выканання правілаў пажарнай бяспекі.

– Не пакідайце без нагляду ўключаныя ў сетку электрапрыборы, асаблівую ўвагу надаючы награвальным прыладам, у тым ліку печам. Ня эксплуатуйце няспраўныя і саматужна выраблены электрапрыборы, - папярэджвае старшы інспектар групы прапаганды і навучання Віцебскага РАНС Кацярына Кушнярэвіч. – Не ўжывайце самаробныя засцерагальнікі-«жучкі». Не ўключайце ў адну разетку розныя бытавыя прыборы вялікай магутнасці.

У мэтах недапушчэння бяды ад дзіцячага свавольства з агнём ратавальнікі-пажарныя раяць не пакідаць у лёгкадаступных для непаўналетніх месцах запалкі, запальніцы, гаручыя вадкасці і аэразолі бытавога прызначэння.

Актуальна ў «шашлычны» перыяд паўтарэнне правілаў эксплуатацыі прылад для падрыхтоўкі ежы на вуглях (мангалы, барбекю і т. п.). Іх варта ўсталёўваць на адлегласці не менш за 4 м ад будынкаў, улічваючы сілу ветру: эксплуатаваць пры слабым. Пляцоўкі для ўстаноўкі прыстасаванняў для падрыхтоўкі ежы, роўна як і пляцоўкі для спальвання смецця павінны быць забяспечаны запасам вады не менш за 10 л і штыкавой лапатай для паратушэння.

Таццяна Діканава

РЭХА ВАЙНЫ

НАПАМІН АБ МІНУЛАЙ ВАЙНЕ

Беларуская зямля хавае яшчэ шмат небяспечных памятак пра ваенныя дзеянні, якія праходзілі праз краіну і якія могуць нанесці шкоду жыхарам.

Паблізу вёскі Новікі Віцебскага раёна ў 10.00 на беразе ракі Зароноўка выяўленыя 73 авіяцыйныя бомбы часоў Вялікай Айчыннай вайны, якія абясшкоджаны групай размініравання в/ч 5524, паведамляе зводка злачынстваў і здарэнняў МУС Беларусі.

КРЫМІНАЛ

УЖО ЗДЗЕЙСНЕНА 5 КРАДЗЯЖОЎ РОВАРАЎ

У 2013 годзе на тэрыторыі Віцебскага раёна здзейснена 19 крадзяжоў двухколавых транспартных сродкаў. Крадзяжу ровараў здзяйсняюцца ў любы час года, але асабліва - летам.

Хто ў жыцці не сустракаўся з такой з'явай, калі ў знаёмага, суседа, а то і ў самога скралі ровар, пакінуты літаральна на хвілінку каля пад'езду, кіёска або крамы. Вярнуўся, а яго ўжо няма. І вінаваты не злы рок, а ўласная бестурботнасць, неабачлівасць, якімі скарысталіся зламыснікі.

Некаторыя ўладальнікі пакідаюць свой велатранспарту без нагляду ў дварах дамоў, менавіта там у мінулым годзе здзейснена 5 крадзяжоў. У невядомым накірунку «з'язджаюць» ровары і з дачных дамоў. У гэтым годзе не далічыліся двухколавых ўладальнікі 4 фазэнды.

- На жаль, многія гаспадары не турбуюць сябе транспарціроўкай ровараў у кватэру або на балкон. Па статыстыцы, таемныя крадзяжы іх часцей за ўсё адбываюцца з памяшканняў агульнага карыстання жылых шматкватэрных дамоў (пад'ездаў, тамбураў, лесвічных пляцовак і кладовак). За мінулы год з пад'ездаў здзейснена 5 крадзяжоў, - канстатуе намеснік начальніка Віцебскага РАУС - начальнік міліцыі грамадскай бяспекі Андрэй Абушкевіч, падкрэсліваючы, што грамадзяне, якія дапускаюць захоўванне ровараў у месцах, для гэтага не прадугледжаных, не толькі рызыкуюць сваёй маёмасцю, але парушаюць правілы пажарнай бяспекі. - Памяшканні агульнага карыстання жылых шматкватэрных дамоў не месца для захоўвання і размяшчэння мэблі, маёмасці, асабістых рэчаў. За парушэнне прадугледжаны штрафныя санкцыі. Веласіпедаў месца ў гаражы альбо ўнутры кватэры або спецыяльна абсталяваных для гэтага месцах.

Каб не стаць ахвярай злачынства, неабходна распачаць элементарныя меры па захаванасці сваёй маёмасці. Перш за ўсё, праваахоўнікі раяць не пакідаць ровары без нагляду, не давяраць іх старонніх людзям. Рэкамендуюць абсталяваць двухколавы транспартны сродак спецыяльнай супрацьугоннай прыладай (тросам або ланцугом з замком), якой карыстацца нават тады, калі пакідаеце яго на кароткі час. Варта памятаць, што захоўванне ровараў у грамадскіх месцах неабходна ажыццяўляць на спецыяльна абсталяваных стаянках, у начны час - выбіраць асветленыя і даступныя для агляду месца, а лепш - паркаваць па месцы жыхарства.

Таццяна Діканава

ПАДЗЕІ ВА УКРАІНЕ

ХТО ВАЮЕ НА ДАНБАСЕ?

Ён прабыў у гарачай кропцы ўсяго адзін дзень. Раніцай атрымаў баявое заданне, днём выцягнуў з поля бою труп таварыша, ўвечары быў паранены і адправіўся ў шпіталь. Добраахвотнік, шахцёр з Луганска, радавы Нацыянальнай гвардыі Аляксандр Ганоўчанка распавёў Gordonua.com, хто і навошта на самай справе ваюе з украінскай арміяй.

Ваенна-медыцынскі клінічны цэнтр Паўночнага рэгіёну. Прасцей - Харкаўскі ваенны шпіталь. З пачатку антытэрарыстычнай аперацыі ў Данбасе сюды паступіла 38 параненых байцоў. У асноўным з агнястрэльнымі раненнямі рук і ног. Цяжкіх сюды не вязуць, аперыруюць у Ізюме.

Афіцэры і радавыя, добраахвотнікі Нацыянальнай гвардыі і байцы спецпадраздзяленняў мець зносіны з журналістамі не хочуць. Адны кажуць: маўляў, родныя не ў курсе, што паранены. Іншыя запэўніваюць, "свяціцца" ім па статуце нельга.

45- гадовы Аляксандр Ганоўчанка адзіны пацыент у аддзяленні, які не хавае ні прозвішча, ні асобы.

Скразное раненне пальца рукі. Закрануты косць. "Баліць, распухае, але лечыцца", - жартуе Ганоўчанка. Гэта адбылося ў Славянску некалькі дзён таму.

- Мы разбіралі барыкаду для праходу тэхнікі. Такая ў нас была баявая задача. Я адной рукой трымаў аўтамат, а другі адкідваў пакрышкі. Бачыце, да гэтага часу не магу рукі адмыць. І раптам бабах! Я не зразумеў спачатку, што адбылося. Падумаў, затворная рама па руцэ ўдарыла або зачапіўся за цвік ...

Аляксандр Ганоўчанка ніколі не быў вайскоўцам. Жыў у Луганску, працаваў у шахце. Машыніст горна - выемачных машын 6- га разраду. Праўда, у апошні час займаўся бізнэсам - валодаў СТА. Пра сябе кажа: "Я выдатны механік і шыкоўны зваршчык". Некалькі месяцаў ён правёў у Кіеве, на Майдане.

- Як навошта? Затым, што немагчыма ж было пры гэтым крымінальным рэжыме жыць. Працаваць. Вы ў любога бізнэсмэна спытаеце, навошта ён там стаяў? Каб з яго перасталі хабару патрабаваць і выцiскаць заробленае.

Майдан Ганоўчанка згадвае цёпла. У прамым і пераносным сэнсе.

- На Грушэўскага я ў баях не ўдзельнічаў. Ну, з-за ўзросту. Мне хлопцы кажуць: "Ты давай тут сядзі ў намёце, печку тапі". Я быў дзяжурным па намёце. Мая справа была - цяпло захоўваць.

Наступіла цяпло натуральнае. А ў некаторых рэгіёнах Украіны нават "спёка". У сувязі з чым былы "дзяжурны па намёце" адправіўся добраахвотнікам у войска.

- Што я бачыў на гэтай вайне? Я бачыў бабку, застрэленую ў патыліцу, у якой завушніцы вырваны з вушэй.

Бачыў, як спыняюць грузавік з прадуктамі, выварочваюць яго, рабуюць. Сярод белага дня ў Славянску. Хто гэта робіць? Звычайныя бандыты. Якія яны да чорта сепаратысты? Ім тая Расія нахрэн не патрэбна.

Каб зразумець, хто ваюе на Данбасе, трэба жыць на Данбасе. Трэба мець уяўленне аб тым, што такое Луганск, Славянск і гэтак далей. Я вам растлумачу.

З 90- х гадоў у Луганскай вобласці фармавалася ідэалогія зладзейскай улады. Вертыкаль такая: мясцовыя дэпутаты, міліцыя і крымінал. А крымінал там - кожны другі. Зайдзіце ў любую турму. Хто сядзіць? Луганская, Данецкая вобласці. За што сядзіць? Ды хоць за тазік алюмініевы. Ён выйшаў, ён ужо крымінальны элемент. Чым ён далей будзе займацца? Вядома "бізнэсам" у двукоссі. І ўмовы простыя: хочаш наркотой гандляваць - гандлюй, хочаш зброяй - калі ласка. Галоўнае - мянтам і чыноўнікам адшпільвай долю.

Гэта раз. Другое: вугаль. Незаконная здабыча і гандаль. Вугаль - антрацыт, чулі пра такое? Вышэйшая якасць, заляганне з выхадам на паверхню. Капай - не хачу. Свабодная кантрабанда. ЗІЛамі ў Растоўскую вобласць вазілі. Пастаўкі наладжаны, з мытняй дамоўлена. У кожнага свая доля. Гэта сістэма, разумееце? Гэта дзяржава ў дзяржаве. І яны за гэту сваю "дзяржаву" будуць змагацца. Не за Расею, не за Пуціна. А за магчымасць жыць так, як яны прывыклі жыць. Па-за законам.

Вось гэтыя людзі і ёсць асноўныя баевікі і экстрэмісты. Гэта асабіста маё меркаванне.

Акрамя таго, у расейцаў там свае інтарэсы. Звязаныя з тым жа крымінальным бізнесам. Наркотыкі, зброя, прастытуткі. Там таксама свае каналы, трафік. Адкуль у Славянску чачэнскія баевікі? Усё па тых жа прычынах. Яны там абараняюць свае інтарэсы. І ад кармушкі так проста не адмовяцца.

А Пуцін ... Пуцін свой Крым атрымаў. І будуе там газаправод. Трубу гэтую ён будзе абараняць, а Данбас яму не патрэбны. Я так лічу".

- Цяпер глядзіце, ёсць яшчэ адна катэгорыя людзей. Не тыя, якія ў нас страляюць, а тыя якія не даюць нам адстрэльвацца. Тлумачу:

Вось Славянск. Ляжаць пакрышкі - тыпу барыкада. За пакрышкамі стаяць людзі - тыпу мірныя жыхары. За імі - баевікі. Мы спрабуем разабраць гэтыя барыкады, людзі нас не падпускаюць. Крычаць, лаюцца, перашкаджаюць. Кідаем туды слёзатачывы газ, каб яны адышлі. Ну не страляць жа па цётухнах?! Адтуль, з-за спін "мірных жыхароў", у адказ ляцяць "кактэйлі Молатава". Мы ў такім выпадку маем права на агонь у адказ. Але я, напрыклад, не магу стрэліць у чалавека, я змог толькі пад ногі ...

Гэтыя людзі, калі прыглядзецца, іх можна і ў іншых гарадах ўбачыць. Гэта адмысловыя людзі. Так званы жывы шчыт.

Але большасць - гэта рэальныя мірныя жыхары. Яны жудасна стаміліся і заблыталіся. Хто свае? Хто чужыя? Ну, скажам, многія сумняваліся ў легітымнасьці новай улады. Я апошнім часам заўважаю, што паволі людзі пачынаюць разумець - мы прыехалі абараняць іх. Ад рабавання, ад крыміналу…

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Ўзгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАШ КІРАЎНІК

РЫКАШЭТ. ШЧЫРАСЬЦЬ ЛУКАШЭНКІ

Інтэрвію Лукашэнкі замежным мэдыям заўсёды цікавыя. Бо, у адрозьненьне ад прыдворных беларускіх журналістаў, замежнікі задаюць і вострыя пытаньні. І якім бы ні быў кіраўнік Беларусі выдатным маніпулятарам, ён усё роўна ў той ці іншай форме прагаворваецца. І выяўляецца сапраўдны Лукашэнка, без афіцыёзнага флёру. Ягонае інтэрвію Ксеніі Сабчак — якраз з гэтага шэрагу.

Ужо шмат разоў Лукашэнка падчас афіцыйных сустрэч дэкляраваў палітычную падтрымку Расеі ў яе цяперашнім канфлікце з Украінай і Захадам. А вось у згаданым інтэрвію ён даволі адкрыта выказвае нязгоду з пазыцыяй РФ адносна ўкраінскага крызісу. Насуперак расейскім тэлеканалам кіраўнік Беларусі кажа, што рэфэрэндумы ў Данецкай і Луганскай абласьцях з гледзішча права нікчэмныя. Прызнае ролю «зялёных чалавечкаў» у Крыме і на паўднёвым усходзе Украіны. А заявы пра тое, што Пуціну ва Украіне рабіць няма чаго, «яго туды ніхто ня клікаў, там яго ніхто не чакае», парада Расеі разабрацца «з тымі землямі, якія ў вас ёсьць», увогуле маглі б належаць нейкаму ўкраінскаму патрыёту.

Лукашэнка каторы ўжо раз выказвае свае асьцярогі адносна расейскай пагрозы Беларусі. Хоць і кідае мімаходзь сваю дзяжурную фразу, што «ў Беларусі няма тых глыбінных працэсаў, якія адбываліся на Украіне», аднак прагаворвае сваё патаемнае адчуваньне небясьпекі: «Хто б ні прыйшоў на беларускую зямлю, я буду ваяваць. Нават калі гэта будзе Пуцін».

Ну, і, вядома, улюбёная тэма Лукашэнкі падчас усіх інтэрвію расейскім мэдыям: у Беларусі лепш, чым у Расеі, а беларускі прэзыдэнт нашмат лепшы за расейскага. РФ не захацела аб'ядноўвацца зь Беларусьсю, бо спужалася, што Лукашэнка захопіць шапку Манамаха. У Расеі ўлада выкарыстоўваецца самі ведаеце дзеля чаго, а ў Беларусі — дзеля служэньня народу.

І да апазыцыі Лукашэнка ставіцца лепш, чым Пуцін. Маўляў, я не пасадзіў бы Навальнага ў турму. І калі Сабчак адразу ўзгадала беларускіх палітвязьняў, то прэзыдэнт Беларусі, як ён лічыць, лёгка адбіўся: «А ня трэба было кайлом дзьверы ўраду біць».

І нават у асабістым жыцьці беларускі лідэр мае перавагу перад расейскім. Вось Лукашэнку хапіла прыстойнасьці не разводзіцца з жонкай, а Пуціну — не. Гэта выглядае вельмі пікантна на тле адносін з Галінай Радзівонаўнай, але ён пашкадаваў «Люду» (былую жонку Пуціна). «Вы лічыце, што гэта вельмі сумленны і прыстойны ўчынак?.. Ведаеце, чаму Пуцін разьвёўся? Можа, гэтага хацеў іншы чалавек. Ня ведаю, дзяўчына ці жанчына. Націснуць на прэзыдэнта таксама можна», — з пагардай заявіў беларускі кіраўнік. І ўсім адразу стаў зразумелы сапраўды вобраз расейскага прэзыдэнта. Бо калі мужчына разводзіцца пад ціскам жанчыны, ён жа пад абцасам! Ну, вы ж самі разумееце, пра што тут казаць. Слабак, а яшчэ лідэр нацыі.

Традыцыйнае пытаньне замежных журналістаў: «Як вы ўяўляеце сабе, у прынцыпе, сваю адстаўку? Як вы гэта бачыце? Вы думалі пра гэта?» — спытала Ксенія Сабчак. І атрымала цудоўны і незраўнаны па шчырасьці адказ: «Ну, калі я не змагу працаваць і буду ў сваім розуме... Разумееце, я нямоглы чалавек, але галава „keміць". Я пайду ў адстаўку сам. Гэта значыць, калі я па стане здароўя не змагу. І другое — калі народ прагаласуе за іншага».

Заўважце, дзяжурную фразу пра народ ён узгадаў толькі ў канцы, схамянуўшыся, што інакш няёмка. А першая рэакцыя на лёсавырашальнае пытаньне была спантанная. Толькі калі стану нямоглым! Гэтакнааўтамаце, наўзроўні падсьвядомасьці адказваюць людзі, калі іх разбудзяць ноччу падчас глыбокага сну. Уважліва слухайце Лукашэнку, усе свае намеры і патаемныя думкі ён прагаворвае.

Самым непрыемным і, магчыма, нечаканым момантам інтэрвію стала пытаньне не пра пахаваньне, а пра дзяўчат, якія акружаюць Лукашэнку на ўрачыстых цырымоніях. Ён трохі разгубіўся, зьбіўся. Тлумачэньне было няўклюднае і недарэчнае: «Я ніколі на ніводным мерапрыемстве не сяджу з намыленай пысай сярод чыноўнікаў... Заўсёды дзяўчаткі... З аднаго боку сын маленькі, з другога — дзяўчынка... У нас у службе дзелавога пратаколу ёсьць некалькі дзяўчат, яны вельмі прыгожыя. І калі я дзесьці там сяджу, кажуць — Аляксандар Рыгоравіч, я з вамі сяду».

Так жыва ўяўляеш сытуацыю, як дзяўчаты з пратакольнай службы прарываюцца да прэзыдэнта, каб сесьці побач. Тут цікавая такая акалічнасьць. Лукашэнка чамусьці думае, што прысутнасьць каля яго прыгожых дзяўчат на тэлеэкране робіць яго больш папулярным, малодзіць, дадае нешта станоўчае да ягонага чалавечага вобразу.

«Што тычыцца Дашкі (Дар'я Шманай. — Аўт.), пра якую гаворка ішла, дык я яе два гады ведаю. Вельмі прыстойная дзяўчына. Калі б у мяне такая была дзяўчына. Гэта вышэй за дах», — замілавана сказаў Лукашэнка. І тут зьнікае прэзыдэнт і зьяўляецца яшчэ не стары мужчына.

Валер Карбалевіч
"Радыё Свабода"

ТРАГІЧНАЯ ПРАЎДА

ПРА ТАКУЮ ВАЙНУ НАМ НЕ РАСПАВЯДАЛІ...

У 1949 годзе, перад святкаваннем 70- гадовага юбілею Сталіна, у былым СССР былі расстраляныя франтавікі інваліды ВАВ. Частку іх расстралялі, частку павезлі на далёкія астравы Поўначы і ў глухія куты Валаама - лагера інвалідаў Другой сусветнай вайны.

Ён быў размешчаны на востраве Валаам (у паўночнай частцы Ладажскага возера), куды пасля Другой сусветнай вайны ў 1950-1984 звозілі інвалідаў вайны. Заснаваны па ўказе Вярхоўнага савета Карэла- Фінскай ССР у 1950 годзе. Знаходзіўся ў былых манастырскіх памяшканнях. І тут размясцілі Дом інвалідаў вайны і працы. Навошта такая ўвага няшчасным інвалідам Вайны? Чаму на востраве, а не на мацерыку? А ўстанова была яшчэ тая ...

А выявілася, лепш бы без такой пільнай увагі да персонаў, якія занадта намазолілі вочы савецкаму народу - пераможцу - сотні тысяч інвалідаў: бязрукіх, бязногіх, непрыкаяных, якія зарабляюць жабрацтвам па вакзалах, у цягніках, на вуліцах ... Грудзі ў ордэнах, а ён каля булачнай міласціну просіць. Пазбавіцца ад іх, у што б там ні стала пазбавіцца, вырашыў урад СССР. Выхад знайшлі – на выспы: з вачэй далоў - з сэрца прэч. На працягу некалькіх месяцаў краіна -пераможца ачысціла свае вуліцы ад гэтай «ганьбы»!

Іх збіралі за адну ноч з усяго горада адмысловымі нарадамі міліцыі і дзяржбяспекі, адвозілі на чыгуначныя станцыі, грузілі ў цяплушкі тыпу ЗК і адпраўлялі ў гэтыя самыя «дамы-інтэрнаты». У іх адбіралі пашпарты і салдацкія кніжкі - фактычна іх пераводзілі ў статус ЗК.Как распавядаюць тыя, хто яшчэ памятае тыя часы, першая партыя пасяленцаў ў новым доме складалася з 500 чалавек. Гэта былі розныя інваліды - без рук, без ног, аслеплыя і глухія. Привезлі і самых цяжкіх, т.зв. «самавараў» - франтавікоў, якія страцілі і рукі, і ногі. У людзей адабралі пашпарты і салдацкія кніжкі, фактычна пераведшы іх на становішча зняволеных.

Гэта цяпер на іх магілах стаяць крыжы, пастаўленыя два дзесяткі гадоў таму манахамі, а тады інвалідаў хавалі безыменнымі, пад калкамі і таблічкай з нумарам. Так, як хаваюць злачынцаў. А ад многіх і магіл не засталося - зарастае зямля травой, ужо і пагорачкаў не відаць, знікаюць могілкі бясследна.

На франтах «Вялікай Айчыннай» вайны загінула 28.540.000 байцоў, камандзіраў і мірных грамадзян.

Паранена 46.250.000.

Вярнуліся дадому з разбітымі чарапамі 775 тысяч франтавікоў.

Аднавокіх 155 тысяч.

Сляпых 54 тысячы.

З знявечанымі тварамі 501 342.

З адарванымі палавымі органамі 28 648.

Аднарукіх 3 мільёны 147 000.

Бязрукіх 110 000.

Аднаногіх 3 255 000.

Бязногіх 1 121 000.

З часткова адарванымі рукамі і нагамі 418 905.

Так званых «самавараў», бязрукіх і бязногіх – 85 942.

ДЭМАКРАТЫЧНЫ РУХ

ІМЯ КАНДЫДАТА

Рух "За свабоду" плануе вылучыць свайго кандыдата на будучыя прэзідэнцкія выбары. Пры гэтым Рух выказвае падтрымку адзінаму кандыдату ад дэмакратычных сілаў і будзе галасаваць за прыняцце гэтай працэдуры пасля таго, як прапановы арганізацый будуць улічаны іншымі дэмакратычнымі сіламі, кажа намеснік старшыні Руху "За свабоду" Алесь Лагвінец.

«Рух "За Свабоду" таксама вызначыўся з тым, што ў ягоным інтарэсе мець свайго кандыдата. І да 15 ліпеня гэтага года, значыць, праз два месяцы, Рух абвесціць пра свайго кандыдата, назаве імя гэтага кандыдата», - сказаў Алесь Лагвінец Радыё «Рацыя».

Як сказаў Алесь Лагвінец, на паседжанні рады «праводзілася закрытае рэйтынгавае абмеркаванне, хто можа быць кандыдатам ад руху. «Пакуль мы не ведаем вынікаў у спіс для галасавання былі ўключаны розныя прозвішчы, у тым ліку кіраўніцтва Руху "За свабоду"», - дадаў Лагвінец.

Рух "За свабоду" на радзе выступіў за выпрацоўку адзінай стратэгіі дэмакратычных сілаў і абранне адзінага альтэрнатыўнага кандыдата ў прэзідэнты. Прапанаваная працэдура Кангрэсу дэмакратычных сілаў для абрання "адзінага" прымальная, але некаторыя моманты патрабуюць карэктыроўкі, сказаў Радыё «Рацыя» першы намеснік старшыні Руху "За свабоду" Юрась Губарэвіч.

«Мы лічым, што ў інтарэсах усёй дэмакратычнай супольнасці як мага раней вызначыцца з асобай адзінага кандыдата. Аднак нельга разглядаць працэдуру як самамэту, і вылучэнне такой асобы без адрыву ад агульнай стратэгіі дзейнасці дэмакратычных сілаў на прэзідэнцкія выбары, перадусім галоўным і самым важным элементам гэтай стратэгіі мусіць быць атрыманне падтрымкі большасці грамадзян Беларусі», - падкрэсліў Губарэвіч.

Без такой рэальнай падтрымкі грамадзянаў поспех апазіцыі немагчымы. І ні плошчы, ні абскарджанне ў судах не дапамогуць забяспечыць ці ўтрымаць гэтую перамогу, - кажа Юрась Губарэвіч.

Палітык падкрэсліў важнасць асобы адзінага кандыдата. "Адзіны павінен быць чалавекам праеўрапейскіх і прабеларускіх поглядаў. Гэты момант набыў асаблівую важнасць пасля падзеяў ва Украіне" - лічыць Юрась Губарэвіч.

НАША РАЗВІЦЦЁ

КНУТ И ПРЯНИК

Одно дело — делить растущий объем административной ренты, и совсем другое — сжимающийся подобно шагреневой коже. Эту стадию в истории белорусского государства мы сегодня и наблюдаем.

Независимость страны — наша главная ценность, подчеркивает Александр Лукашенко. В его недавнем послании народу и парламенту выделено три условия ее сохранения.

Во-первых, это единство народа Беларуси; во-вторых, извлечение уроков из своих ошибок и ошибок соседей; в-третьих, ясный проект будущего страны, способный воодушевить и объединить как старшее, так и молодое поколение.

При этом раздел, посвященный проекту будущего, в послании-2014 (как и во всех предыдущих) отсутствует. Если не считать общих слов, что белорусы уверенно смотрят в будущее и движутся по направлению к нему правильным курсом.

Так ли это на самом деле, мы можем оценить с помощью индекса ожиданий (ИО) и индекса правильности курса (ИПК), ежеквартально рассчитываемых социологами НИСЭПИ.

С конца марта 2011 года (после первой девальвации белорусского рубля) ИО держится в отрицательной зоне (таблица 1). Следовательно, доля оптимистов, уверенно смотрящих в будущее, в Беларуси меньше доли пессимистов, такой уверенности не проявляющих.

В марте текущего года относительно декабря прошлого года ИО увеличился на 21 пункт, но остался отрицательным. Положительная же динамика — результат шовинистической эйфории, охватившей часть белорусского общества в связи с "присоединением" Крыма к России. Долго эта эйфория не продержится. Повседневные заботы вернут белорусов в их привычное состояние.

ИПК за последние три месяца увеличился на 18 пунктов под влиянием той же причины, что и ИО.

Верят в правильность курса развития страны сегодня 40% белорусов, и эта вера не предусматривает понимания направления развития. Светлое будущее, в представлении «большинства», есть калька с настоящего, но с гарантией более высокого уровня потребления.

Духовность в долларовом эквиваленте

Будущее Беларуси Александр Лукашенко напрямую связывает с духовным здоровьем нации, «которое вместе с высокими моральными принципами, патриотизмом, активной гражданской позицией составляют основу нашего общества, гарантируют его устойчивость и являются главным источником его развития» (доклад на идеологическом совещании, март 2003 года).

Духовное здоровье белорусской нации, с точки зрения властей, постоянно находится под угрозой. В качестве основного источника угроз выступают неолиберальные, западные ценности.

При этом Лукашенко демонстрирует яркий пример долларизации мышления. Центральным элементом картины будущего, которую глава государства набрасывал широкими мазками на Всебелорусских народных собраниях, являлась средняя зарплата в долларовом эквиваленте.

Ограничусь одной цитатой (декабрь 2010 года): «Однако и в этих условиях мы, как и договаривались, к концу 2010 года выходим на среднюю заплату 500 долларов США в целом по стране. <…> К 2015 году мы должны приблизить размеры заработной платы к тысяче долларов в эквиваленте. Это самые высокие в нашей истории темпы роста зарплаты и доходов населения».

Выполнение договора «к концу 2010 года» было достигнуто за счет диспропорций в экономике. В результате за неполный год уровень зарплатоемкости белорусского ВВП (отношение общей суммы начисленной зарплаты к ВВП) увеличился на 10 процентных пунктов. По этому показателю Беларусь вышла на второе место в Европе, пропустив вперед лишь Швейцарию. Результат в виде трехзначной инфляции и трехкратной девальвации не заставил себя долго ждать.

Номенклатуру сцементируют страхом

Обосновывать правильность курса ростом заработной платы в долларовом эквиваленте и рисовать картину будущего с помощью американской «зелени» было удобно на стадии экономического роста. В декабре 2010 года с трибуны Всебелорусского народного собрания новая экономическая реальность автором белорусской модели еще не просматривалась. Отсюда его обещание «приблизить размеры заработной платы к тысяче долларов в эквиваленте» к концу 2015 года.

Сегодня о своем главном обязательстве Лукашенко предпочитает не вспоминать. Послание-2014 в этом смысле не стало исключением. Но природа не терпит пустоты. И она постепенно заполняется. В качестве основного наполнителя выступают репрессии.

В «государстве для народа» механизм репрессий против маргинальных (с точки зрения государства) социальных групп отработан до мелочей. Ожидать особых инноваций тут не приходится. Но в качестве слабого звена, способного подорвать стабильность в стране, Лукашенко воспринимает сегодня бюрократию, включая ее высший уровень.

Напомню второе условие сохранения независимости страны: извлечение уроков из своих ошибок и ошибок соседей.

О роли «тотальной коррупции» в украинских событиях сказано немало, в том числе и главным белорусским борцом с коррупцией. Но что-то я не припомню публичных оценок ближайшего окружения Виктора Януковича, которое его фактически сдало. Это, впрочем, не означает, что Лукашенко не сделал для себя выводов.

Отмечу: главным (далеко не единственным) объектом сталинских репрессий была номенклатура. Ее готовность беспрекословно выполнять любые приказы являлась обязательным условием сохранения власти «вождя народов».

Для каждого исторического времени характерно свое оптимальное соотношение политики кнута и пряника. Понятно, что при строительстве социализма в отдельно взятой стране Сталин предпочитал кнут. Но в условиях открытой экономики возможности авторитарного лидера размахивать кнутом ограниченны. Тем не менее, они не сведены к нулю.

Согласно нобелевскому лауреату Дугласу Норту, государство является организацией организаций. Последние создаются группами элит для извлечения административной ренты. Этим почтенным занятием эффективней заниматься вместе, что не снимает проблемы дележа административной ренты по справедливости. Для этого и требуется верховный арбитр.

Но одно дело — делить растущий объем административной ренты, и совсем другое — сжимающийся подобно шагреневой коже. Эту стадию в истории организации организаций элитных групп в Беларуси мы сегодня и наблюдаем. Без усиления роли кнута ее не преодолеть.

Декрет, который в ближайшее время планирует подписать Лукашенко, предоставит ему возможность возбуждать уголовные дела против руководителей любого уровня не за нарушения законов, а за провалы в работе. С чем я руководителей всех уровней и поздравляю. Поводов смотреть в будущее с оптимизмом в ближайшее время у них прибавится.

Сергей Николюк
БЕЛАПАН

ГІСТОРЫЯ

АДКУЛЬ ПАЙШЛА ГЕОРГІЕЎСКАЯ СТУЖКА

Яе масавае распаўсюджванне пачалося пры Пуціну. Для чаго? Савецкі сцяг? Але ніхто не хоча вяртацца ў «савок». Расійскі трыкалор? Але ён чужы іншым народам. Для адраджэння новай імперыі патрэбны быў сімвал.

Раздача стужак пачалася ў 2005-м

А што аб'ядноўвае народы былой імперыі? Каб не талоны на мяса, не Гулаг, не разбураныя цэрквы? Так, супольная перамога над нацызмам.

«Фашысты будучыні будуць называць сябе антыфашыстамі», — пісаў Чэрчыль. Так і сталася.

Акцыю «Георгіеўская стужка» распачала ў 2005-м, на другім годзе другога тэрміна Пуціна, расійская арганізацыя «Студэнцкая абшчына» пры падтрымцы ўрада Масквы і РІА «Новости». З тых часоў масавая раздача стужак праводзіцца штогод амаль на ўсёй тэрыторыі былога СССР. Таксама стужкі рассылаюцца ва ўсе расійскія пасольствы — таму геаграфія стужак ахоплівае практычна ўвесь зямны шар.

Паласаты легіён

У апошнія гады перад Днём Перамогі і ў Беларусі з'яўляецца шмат чорна-жоўтых георгіеўскіх стужак. Іх чапляюць на аўтамабілі і нават на ашыйнікі сабак. Бо стужкі масава раздаюць — на вуліцах, у крамах, на аўтазапраўках.

Чаму георгіеўская?

Насамрэч, георгіеўская стужка мае вельмі ўскоснае дачыненне да Другой сусветнай вайны.

Георгіеўская стужка называецца так, бо служыла стужкай да ордэна Святога Георгія, заснаванага ў 1769 годзе Кацярынай II. Ордэн быў найвышэйшай вайсковай узнагародай Расійскай Імперыі, але быў скасаваны саветамі ў 1917 годзе і адноўлены ў Расіі ў 1992-м.

Яна вярнулася на вайсковыя ўзнагароды ў 1943 годзе ў якасці ленты да ордэна Славы.

У 1945-м такая самая стужка з'явілася на медалі «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» (амаль 15 мільёнаў узнагароджаных). Аднак стужка мела іншую назву — «гвардзейская».

Трыумфальнае вяртанне

Гвардзейская стужка выкарыстоўвалася ў СССР у асноўным для святочнага дэкору. Яе можна сустрэць на савецкіх паштоўках розных гадоў. Але «георгіеўскай» — адкрытая адсылка да імперскай гісторыі — яе тады ніхто не называў.

Памылка ці не?

Чаму «ўваскросла» георгіеўская, а не гвардзейская стужка, не могуць уцямна патлумачыць нават арганізатары акцыі. Супрацоўніца расійскай грамадскай кампаніі «Георгіеўская стужка» Алена (якая, на жаль, адмовілася назваць сваё прозвішча) расплывіста тлумачыла, што чорна-залатая стужка спрадвечна называлася георгіеўскай.

Заўвагі пра адмену ордэна Святога Георгія ў 1917 годзе і карэктнасць прымянення тэрміна «гвардзейская стужка» ў дачыненні да перыяду ВАВ раздражнілі Алену: «Я не гісторык. Калі вам трэба нейкія гістарычныя факты, звярніцеся да гістарычнай літаратуры. Але ордэн Перамогі быў на георгіеўскай стужцы».

Алена мела на ўвазе найвышэйшы ордэн СССР «Перамога», якім узнагародзілі маршалаў, генералаў і генералісімуса. Але ж напраўдзе стужка ордэна «Перамога» была шасціколернай, і пераважаў чырвоны.

А вось ужо юбілейны медаль «60 гадоў Перамогі ў ВАВ 1941—1945», заснаваны ў адзін год з акцыяй «Георгіеўская стужка», мае выяву ордэна «Перамога» і гвардзейскую стужку на краях чырвонай калодкі.

Аданак наўрад ці назвы стужак ненаўмысна пераблыталі. У кодэксе акцыі «Георгіеўская стужка» напісана, што мэтай акцыі ёсць «стварэнне сімвала свята — Дня Перамогі».

Стужка замест сцяга

Такім чынам пуцінскі рэжым стварыў новы ўніверсальны сімвал. Ён нібыта мае дачыненне да вайны — у якой найбольшыя ахвяры панеслі, дарэчы, беларусы, украінцы, палякі і яўрэі, але ў той самы час ён мае адсылку і да часоў Расійскай Імперыі. Такі траянскі конь. Не ўсе тую задумку зразумелі.

Вешалі георгіеўскія стужкі — і вешалі. Мала хто надаваў таму палітычнае значэнне. Але тут здарыліся падзеі ва Украіне. Расія адхапіла Крым, а цяпер хоча яшчэ і Адэсу з Данецкам. І вось тут георгіеўская стужка стала знакам ідэнтыфікацыі баевікоў і сепаратыстаў.

Яна выйшла за межы святкавання Дня Перамогі і набыла новы сэнс.

Людзі, якія ўспаролі жывот дэпутату Рыбаку ў Горлаўцы і ўтапілі яго жыўцом, насілі такія стужкі. Людзі, якія адкрылі стральбу з карабінаў па ўкраінскай дэманстрацыі ў Адэсе 2 мая, у выніку чаго ўрэшце загінула 46 чалавек, — таксама. Ва ўкраінскіх дэсантнікаў і байцоў спецназа «Альфа» ў Славянску таксама стралялі людзі з георгіеўскімі стужкамі.

Пасля гэтага стужка перастала быць нейтральным сімвалам.

Кірыла Хілько
«Наша Ніва"

Падрабязна тут: «Георгиевская ленточка»: Адкуль, каму, за што www.svaboda.org/content/st-george-ribbon/25376626.html

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сенинская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 29.05.2014 у 17.50
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.